

Översättning: Holmsten reste denna sten och gjorde bro efter Myr (Myra), sin fader, som bodde i Jättingstad.

Jättingstad ligger c. 2 km söder om Heda kyrka, och C. F. Nordenskjöld förmodar, att sannolikt bron över »Disan» mellan Heda och Tjugby är åsyftad.

133. Häggestad, Heda sn, Lysings hd.

Pl. XLIII. Fig. 2.

Litteratur: B. 916; L. 1198; W. 209; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 634; P. A. Säve, *ATS. I*, s. 117; *Reseberättelse* 1861, s. 104, teckn; C. F. Nordenskjöld, *Reseberättelse* 1873, II, s. 39, teckn.; E. Ihfors, *Ostrogothia sacra*, s. 2, teckn.

Runstenen står på västra sidan om landsvägen söder om Häggestad mellan två gravkullar och med en hög omedelbart bakom mot norra ändan av ett gravfält: ett par kullar finnas i åkern norrut, söderut talrika. Vid gårdets södra gräns mot en skogsbacke stå resta stenar och öster om vägen litet längre söderut en rest sten.

Ämnet är granit.

Höjden är 1,53 m, bredden vid foten 1,28 m, vid toppen tangerande övre slinglinien 90 cm. Yttre slingans bredd är 13—14 cm, den inre slingans bredd 9—11 cm.

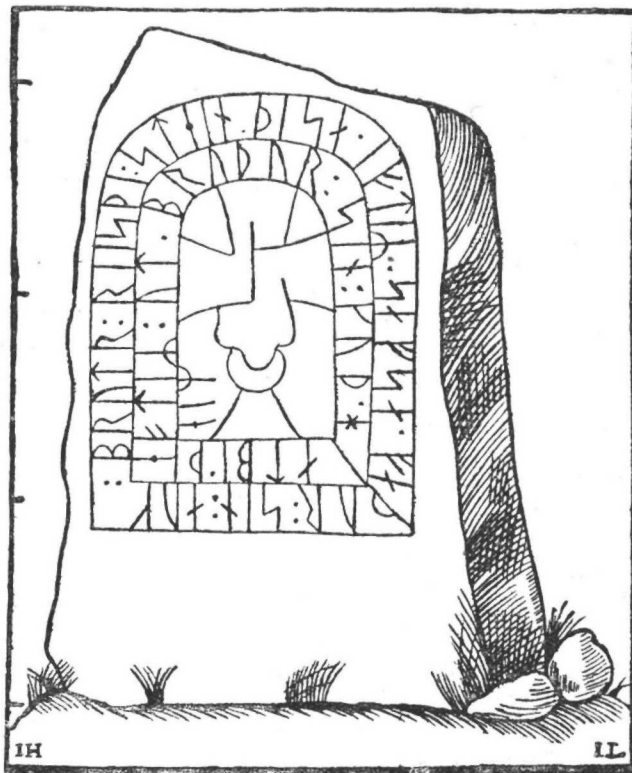
I **reispi** är pricken tydlig i **e**, även sista **i** har en tydlig fördjupning på mitten och båda sidorna av staven, vilken dock torde vara en skada. På **f** i de båda **eftir** äro bistavarne korta och lika långa, på **f** i **fapur** går övre bistaven upp till övre slinglinien, den nedre slutar 4 cm därunder. I **fapur** saknas toppen av **p** och större delen av **r** uppifrån. Framför **brupur** finnes en båge, som synes ristad och sannolikt är en felaktig början till det följande **b**.

Inskriften är följande:

Yttre slingan: : **brutr** : **reispi** : **stein** : **pesa** : **eftir** : **sagsa** : **fapur** : **sin** : **auk** Inre slingan: **eftir** : **ut** : **brupur** : **sin** : **kup** : **hialbi** : **peim** Runorna **eim** i **peim** stå på stenens mittyta innanför inre slingan.

Namnet **brutr** är fsv. *Brod*, *Brud*, se Lundgren, *Personnamn*.

Den avlidnes namn *Saxe* skrives anmärkningsvärt ofta med runan **g**, så: **sagsa** L. 1232 (enl. C. F. Nordenskjöld), **sagsi** L. 837 (enligt mig 1900), **sagsa** L. 832 (enligt mig 1900),

B. 916.

sagsa Ög. 211 Mörby, varmed ock ristningen **sahsi** L. 354 (enligt mig 1901) överensstämmer. Blott två gånger förekommer **saksi** Öl. 37 och L. 17.

Det tredje namnet **ut** motsvarar isl. *Oddr*, fsv. **Odder*, **Udder*, jfr *Matheus Odsson* S. D. III, 144 (1313 Smål.), *vddonis* S. D. III, 136 (1313 Ög.).

Översättning: Brodd reste denna sten efter Saxe, sin fader, och efter Udd, sin broder. Gud hjälpe dem!

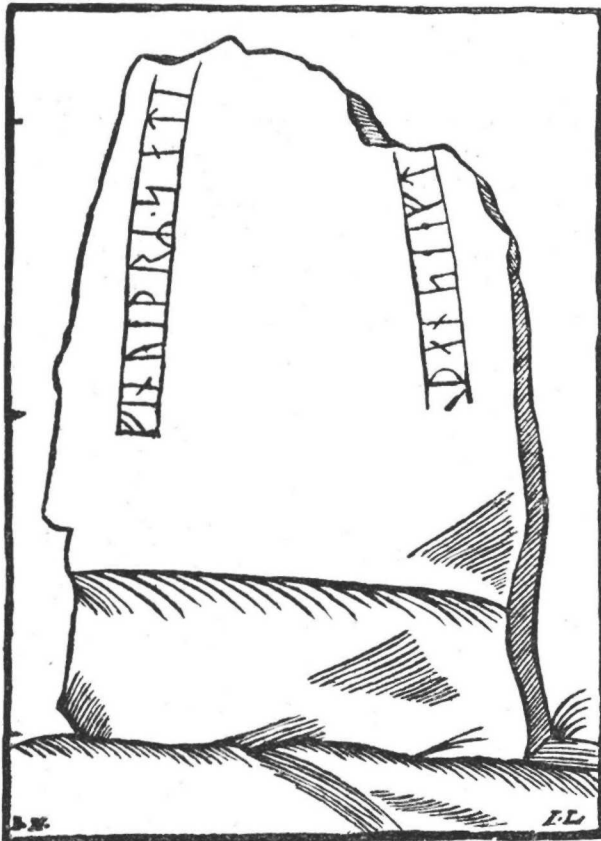
Att uppmärksamma är leken med namn, i det sönerna heta Brodd och Udd till fadern Saxe, vars namn alltså sättes i förbindelse med ordet *sax* n. 'kort, svärd'.

Anm. Enligt W. 202 skall i Jättingstad en runristning hava funnits på en timmerstock i en urgammal byggnad, nu borta.

134. Gärdslösa (Enängen), Kumla sn, Lysings hd.

Pl. XLIV. Fig. 1.

Litteratur: B. 919; L. 1191; W. 193, 195; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 613; P. A. Säve, *ATS*, I, s. 115; *Reseberättelse* 1861, s. 99, teckning; Teckn. av L. G. Wiede i top. arkiv; C. F. Nordenskjöld, *Reseber.* 1873, II, s. 58, teckn. s. 59; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra* (1880), s. 4, teckn.

B. 919.

I *Ransakning* 1664—84 säges: »Finnes och på Geerdz Löösa Byss gerde i Kumbla Sochn Twenne steenar, den eenne står uppe med inga Bookstäfwer uppå. Men den andre Ligger om Kulle medh några Bookstäfwer uppå, mäst med muuss öfwerwäxter». I B. 919, 928 äro både Ög. 134 och Ög. 135 avbildade såsom resta. Den ena av dessa åsyftas väl i *Ransakning* med den liggande stenen. Den stående har väl varit den bautasten, som jämte runstenarna befinner sig på stället.

Vid mitt besök 1894 låg stenen med foten nedsjunken i ett s. k. »vättne», en grop med vatten för kreaturen att dricka ur, men restes 28 sept. 1894 jämte Ög. 135 och bautastenen mellan gropen och landsvägen.

Ämnet är granit. Höjden var före resningen 1,90 m, efter resningen 1,20 m; bredden vid foten 1,26 m. Slingans bredd t. v. 10 cm, t. h. 12 cm.

Runstenens topp saknas redan i B. 919, efter vars tid något litet gått förlorat upp- till samt före inskriftens början.